

til at fastholde sit Standpunkt i denne Sag, men med det samme paa ethvert Punkt, hvor det ikke kommer i Strid med de Grundsaetninger, som jeg tror dette Tings Flertal i alt Fald vil hævde, strække sig saa langt i Imødekommenhed som muligt. Det maa dog fastholdes, at Forslaget bliver ikke til Lov, medmindre der er Enighed mellem alle Lovgivningsfaktorerne, og dette Forslag, som ligger for her, vil ikke blive til Lov; det er min Overbevisning. Paa dette Forslag gaar Flertallet i dette Ting ikke ind, dette Flertal vil, tror jeg at kunne udtale, ogsaa ved denne Behandling, som nu forestaar, vise enhver tænkelig Imødekommenhed, og jeg finder, at der paa adskillige Punkter, hvor vi tidligere have holdt stærkt paa enkelte Ting, kan være Anledning til at søge en Overenskomst med det andet Ting, men dette maa ogsaa huske paa, at de ikke ubetinget kunne fastholde deres som det ene ufravigelige, hvis de ville have Loven gennemført, og jeg antager ogsaa, at den højtærede Minister paa de Punkter, hvor vi tro, det er nødvendigt at holde en lille Smule igen, vil støtte den Anskuelse, som er fremherskende her i Landstinget. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Loven til videre Behandling. Jeg anser det for sandsynligt og ønskeligt, at vi faa en Udvalgsbehandling om Sagen, hvor vi da kunne tage Spørgsmaalet paa ny under Overvejelse, skønt Sagen i Virkeligheden for os foreligger ganske paa samme Maade, som den forelaa i sidste Samling.

Ahlefeldt-Laurvig: Jeg maa tilstaa, at der for mig er noget mindre tiltalende ved at skulle tage Ordet om dette Lovforslag, idet jeg ikke rigtig forstaa, hvor vi glide hen, om det i det hele taget er Meningen, at Landstinget skal fastholde sine Standpunkter fra i Fjor, eller vi ogsaa her, som desværre ved flere andre Lejligheder, skulle bøje os for meget radikale Fordringer fra anden Side. Jeg finder det i det hele taget ikke meget tiltalende at tage Ordet i den politiske Debat for Øjeblikket; jeg maa sige, at jeg staa temmelig uforstaaende over for meget af den Politik, vi føre. Dette siger jeg ikke af lutter Beskedenhed, thi jeg tror nok, der er ikke saa faa her i Landet, der ere stillede som jeg og det Folk, der er langt klogere end jeg. Jeg tror nok, at det skal være et ualmindelig dygtigt Hoved, der overhovedet kan udgranske Meningen med vor Politik. Det er ikke let at forstaa, hvad Venstre i Øjeblikket vil, og for den

Sags Skyld heller ikke, hvad Højre har skrevet i sin Fane. Der er ingen Tvivl om, at der er nogle Venstremænd, der gerne ville være Ministre, og ogsaa nogle Højremænd, der ville være det, men ud over det maa jeg erkende, at jeg, som sagt, ikke forstaa, hvad Højres og ej heller Venstres Politik gaar ud paa. At vi i det andet Ting se Reformpartiet og de moderate staa over for hinanden som Modstandere, hører ogsaa til det, jeg ikke kan udgrunde, og jeg tror ikke, mange kunne forstaa, hvori de to Partier ere Modstandere, thi det forekommer mig, at de ere saa enige som overhovedet muligt. Der er i den Henseende noget, som i høj Grad har forbavset mig. Jeg har i sin Tid ikke taget megen Del i de bekendte Forligsforhandlinger og stod temmelig uden for dem. Jeg tilstaa, at jeg den Gang havde en Følelse af, at det var heldigt, at der kom Forlig i Stand, men jeg forstaa ikke, at det var muligt at arbejde paa Forlig og komme dertil uden at gøre noget som helst Skridt til at danne et nyt Parti, som kunde føre Forliget videre. Der er andre Forhold, der ved den Lejlighed ogsaa forbavtede mig i højeste Grad, saaledes dette, at virkelig dygtige og fornuftige Højremænd paa flere Steder i Landet — i alt Fald et Sted ved jeg det ganske bestemt — den Gang tilraadte Højrevælgerne at stemme paa moderate Venstremænd fremfor paa Højremænd, skønt det var ganske klart, at de paagældende Højremænd kunde være blevne valgte — og det, uden at der kom saa meget som det mindste Kartel i Stand eller nogen som helst Aftale med Venstre om, at de ved andre Lejligheder skulde hjælpe Højre. — Jeg staa ogsaa temmelig uforstaaende over for dette, at Gaardmandsstanden finder sig i, ja ønsker, at dens Repræsentanter paa Rigsdagen slutte sig til Socialdemokraterne. Man skulde tro, at denne Stand, Bondestanden, derved havde temmelig meget, ja alt at tabe, men ikke meget at vinde. Vi se alligevel, at det egentlige Gaardmandsparti i Øjeblikket er forbundet med Socialdemokraterne, hvad der, som sagt, høre til de uforstaaelige Ting.

Med Hensyn til den høje Regering staa jeg ogsaa temmelig uforstaaende, naar den her paa Rigsdagens Bord forelægger Lovforslag, som ubetinget maa kaldes Venstreforslag, Lovforslag, som, da de kom frem første Gang, i Grunden vare temmelig imod det Partis Ønske, som den daværende Regering skulde slutte sig til. Ogsaa med Hensyn til det foreliggende Lovforslag om Tilvejebringelse af Jordlodder til Landarbejderne, forekommer det